

MOKSLAS • EKONOMIKA • SANGLAUDA

EUROPOS SĄJUNGA

EUROPOS REGIONINIS
PLĖTROS FONDAS

Kuriame Lietuvos ateitį

Kalbėti ir galvoti apie ekologiją labai gerai, bet to
jau per mažai. Kiekvieną dieną reikia gyventi
GILIAJA EKO PRASME.

Vardas:

Pavardė:

Tel.:

El. paštas:

Antspaudo vieta

Kviečiame prisijungti prie „Keliauk kitaip“ Facebook grupės. Šiuo metu ieškome sąžiningų ir darbščių eko sąmojingų žmonių – eko keliautojų, eko žurnalistų, eko aktyvistų ir kt. Sukurkime aktyvią ir pažangią Lietuvos eko bendruomenę!

Eko pasą užregistruokite ekopasas@keliaukkitaip.lt ir tapkite eko klubo nariais – pateikus registruotą pasą skiriamos dovanos, nemokami ekovairavimo kursai, paskaitos, verslo konsultacijos, galimybė tapti eko judėjimo garbės nariu.

info@keliaukkitaip.lt, tel.: 861555322

Memorandumas

Mes nepaveldėjome Žemės iš savo protėvių, mes ją skolinamės iš savo vaikų. Tad būkime atsakingi, kurdami sau ir kitiems palankią, švarią, gražią ir žalią aplinką! Neatidėliotinas pokyčių ir naujų iniciatyvų poreikis, nulemtas ekonominių, aplinkos ir socialinių grėsmių, skatina mus ieškoti naujų mąstymo būdų ir kitokių sprendimų. Susitelkti būtina!

Mes, įvairių profesijų, amžiaus, interesų, skirtingos kultūrinės kilmės tarptautinė bendruomenė, puoselėjame ekologiją propaguojančią gyvenseną kartu leisdami laiką, mokydamiesi, dirbdami, kurdami ir tobulindami savo idėjas. Vienydamiesi į bendraminčių grupes esame stiprūs ir galime įkvėpti aplinkinius vadovautis gamtai draugiškomis mintimis. Tokiu būdu formuojame tradiciją prisidėti prie ekologinės pusiausvyros atstatymo. Tikime, kad kiekvieno iš mūsų asmeninės pastangos sukels didelę ekologinę bangą, kuri užlies visuomenę sąmoningumu ir paskatins rinktis gyventi natūraliau.

Tad kiekvienas pradėkime nuo savęs jau šiandien!

Kyla banga, kurios purslai atgaivins, išilies į mūsų kasdieninę veiklą ir suteiks postūmį darniai EKO raidai:

1. Inicijuokime ir palaikykime aktualius aplinkai pokyčius.
2. Skatinkime mokslinius tyrimus, kurie nukreipti pažinti gamtą ir žadinti ekologines naujoves.
3. Pritraukime investicijas, kurios pastūmės bendruomenę į bendrą ekologinę gerovę.
4. Skatinkime atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimą.
5. Rūšiuokime atliekas.
6. Stenkimės vartoti vietinį, sveikai užaugintą maistą (apsipirkinėkime ūkininkų turgeliuose).
7. Užsiauginkime savo daržovių, prieskoninių augalų darželius, vaismedžių ir kitų medžių sodelius.
8. Vertinkime namuose pagamintą maistą ir mėgaukimes juo su artimaisiais.
9. Pirkime iš žmonių, kurie gerbia darbuotojus, gyvūnus ir aplinką – savo pinigais balsuokime už EKO politiką.
10. Šiūskime daiktus į tolimesnio naudojimo ciklą (daug kartų naudokime, dėvėkime > perdirbkime > pakartotinai naudokime > natykime naujomis spalvomis).
11. Skleiskime žinias apie ekologinį judėjimą.
12. Tobulinkime savo EKO vairavimo įgūdžius, sumažinkime CO₂ emisiją.
13. Skatinkime kūrybingumą ir įgyvendinkime „žaliąsias“ idėjas nedelsiant.
14. Statykime eko namus, kurie artimi mus supančiai aplinkai.
15. Rinkimės eko transportą, važinėkime elektromobiliais, dviračiais, naudokimės viešuoju transportu.
16. Būkime draugiški aplinkai.

Asmeninis eko garbės kodeksas

Pažymėkite, ką padarėte šiandien ir ką apskritai naudojate.

Mano pasirinkimas	Naudoju	Pabandžiau šiandien
Eko aliejai		
Eko arbata, kava, sultys		
Eko saldumynai		
Eko kosmetika		
Eko žaislai		
Eko vairavimas		
Eko transportas		
Kūrybinės eko dirbtuvės		
Joga		
Eko rūbai		
Eko turizmas		
Eko dažai, statybinės medžiagos		
Valymo paslaugos eko švaros priemonėmis		
Apsipirkimas eko turgeliuose		
Senų daiktų pernaudojimas		
Skaitau žurnalus apie ekologiją		
Atliekų rūšiavimas		
Energiją taupančios lemputės		
Valgau ir gaminu namuose		
Auginu daržoves, prieskonius ir kt.		
Susirenku šiukšles		
Sutvarkau kitų paliktą netvarką		
Laikau aplinkos apsaugos įstatymų		
Elektromobiliai		
Kita (įrašykite patys)		

Rezultatai: 1-11 - eko pradedantysis, 12-20 - eko pažengęs, 20-23 - eko guru.

Lankomų Lietuvos saugomų teritorijų sąrašas

Apsilankymo saugomoje teritorijoje atžymas galite gauti Lietuvos saugomų teritorijų direkcijose ir lankytojų centruose. Papildoma informacija – www.vstt.lt.

Parko pavadinimas	Apsilankymo atžyma	Data
1. Aukštaitijos nacionalinis parkas		
2. Dzūkijos nacionalinis parkas		
3. Kuršių nerijos nacionalinis parkas		
4. Trakų istorinis nacionalinis parkas		
5. Žemaitijos nacionalinis parkas		
6. Anykščių regioninis parkas		
7. Asvejos regioninis parkas		
8. Aukštadvario regioninis parkas		
9. Biržų regioninis parkas		
10. Dieveniškų istorinis regioninis parkas		
11. Dubysos regioninis parkas		
12. Gražutės regioninis parkas		
13. Kauno marių regioninis parkas		
14. Krekenavos regioninis parkas		
15. Kurtuvėnų regioninis parkas		
16. Labanoro regioninis parkas		
17. Metelių regioninis parkas		
18. Nemuno deltos regioninis parkas		
19. Nemuno kilpų regioninis parkas		
20. Neries regioninis parkas		
21. Pagramančio regioninis parkas		
22. Pajūrio regioninis parkas		
23. Panemunių regioninis parkas		
24. Pavilnių regioninis parkas		
25. Rambynų regioninis parkas		
26. Salantų regioninis parkas		

Parko pavadinimas	Apsilankymo atžyma	Data
27. Sartų regioninis parkas		
28. Sirvėtos regioninis parkas		
29. Tytuvėnų regioninis parkas		
30. Varnių regioninis parkas		
31. Veisiejų regioninis parkas		
32. Ventos regioninis parkas		
33. Verkių regioninis parkas		
34. Vištyčio regioninis parkas		
35. Žagarės regioninis parkas		
36. Žuvinto biosferos rezervatas		
37. Vilniaus pilių valstybinis kultūrinis rezervatas		
38. Kernavės valstybinis kultūrinis rezervatas		

Leiskitės į „Žaliąją kelionę“ ir apsilankykite gražiausiose Lietuvos kampeliuose – Lietuvos saugomose teritorijose, dalyvaukite eko veiklose ir konkursuose, rinkite eko paso atžymas ar užpildykite patys (3-5 psl.). Pasidalykite savo pasiekimais www.keliaukkaitaip.lt ir laimėkite vertingus prizus!

Mes už eko aktyvumą ir saviraišką:

Konkursas „Gamtos riteris“. Kviečiame siūlyti nominacijas „Gamtos riterio“ titului laimėti (už nuopelnus saugomoms teritorijoms ir aplinkai palankaus elgesio propagavimą). Kandidatus ir jų nuveiktų darbų laisvos formos aprašymus siųskite į gamtosriteris@keliaukkaitaip.lt arba užpildykite anketą www.keliaukkaitaip.lt. Visa informacija apie konkursą – www.keliaukkaitaip.lt. Geriausiųjų laukia vertingi prizai.

Dalyvauju

Geriausio kūrinio konkursas. Kviečiame dalyvauti geriausio video, audio, foto, straipsnio, dailės ir kt. kūrinio konkurse apie Lietuvos saugomas teritorijas ir elgseną jose. Savo darbus siųskite keliaukkaitaip@keliaukkaitaip.lt, o informaciją apie konkursą sekite www.keliaukkaitaip.lt. Geriausiųjų laukia vertingi prizai.

Dalyvauju

Konkursas: „Aš keliauju kitaip“. Kviečiame teikti geriausios „Keliauk kitaip“ kelionės projektus. Pasiūlymus siųskite keliaukkaitaip@keliaukkaitaip.lt arba savo mintimis dalinkitės www.keliaukkaitaip.lt, „Keliauk kitaip“ Facebook grupėje. Visa informacija apie konkursą – www.keliaukkaitaip.lt. Geriausiųjų laukia vertingi prizai.

Dalyvauju

Nuotoliniai ir tiesioginiai eko mokymai. Kviečiame dalyvauti nuotoliniuose ir tiesioginiuose eko mokymuose apie eko keliavimo būdus, galimybes ir elgseną saugomose teritorijose. Norintys dalyvauti mokymuose registruojasi užpildydami specialią registracijos formą, kurią rasite www.keliaukkaitaip.lt. Vietų skaičius tiesioginiuose mokymuose ribotas, nuotoliniuose mokymuose – neribojamas.

Dalyvauju

„Keliauk kitaip“ Facebook grupė. Kviečiame prisijungti prie „Keliauk kitaip“ Facebook grupės. Būk pirmas sužinantis visas naujienas!

Eko keliautojo atmintinė

Lankytojams leidžiama	Lankytojams draudžiama
LANKYMASIS MIŠKE	
<ul style="list-style-type: none">•Lankyti visuose miškuose, išskyrus privačius miškus, esančius iki 100 m atstumu nuo miško savininko sodybos.•Lankyti Valstybės saugomose teritorijose, jei tai neprieštarauja šių teritorijų apsaugos ir naudojimo režimui.•Poilsiautojams pasiruošti kurą laužavietėms pasirenkant nelikvidinių šakų, žabų ir kitų atliekų, likusių baigtose eksploatuoti kirtavietėse.•Įvažiuoti į mišką ir važinėti po jį miško keliais.•Statyti autotransporto priemones tam tikslui skirtose aikštelėse ir šalikėse.•Grybauti visuose Lietuvos Respublikos miškuose, išskyrus rezervatų (visą laiką) ir ornitologinių draustinių (nuo balandžio 1 d. iki rugšėjo 1 d.) miškus ir miškus, kuriuose žmonių lankymasis ar grybavimas laikinai uždraustas ar apribotas.•Rinkti visų, išskyrus į Lietuvos raudonąją knygą įrašytų, rūšių grybus, nesuardant miško paklotės.•Lietuvos saugomose teritorijose naudoti laukinės augalijos išteklius, jeigu tai neprieštarauja teisės aktams.•Grybauti, uogauti, riešutauti ir rinkti vaistažoles privačiame miške, toliau kaip 100 m nuo miško savininkų sodybų be savininko sutikimo, išskyrus atvejus, kai tai daroma pramoniniu būdu.•Medžioti, gavus atsakingos institucijos leidimą ir laikantis visų medžioklę reglamentuojančių teisės aktų.	<ul style="list-style-type: none">•Kurti laužus tam tikslui neįrengtose ar neskirtose vietose.•Mėtyti neužgesintus degtukus ir nuorūkas.•Kirsti ar kitaip žaloti augančius medžius, krūmus, ardyti miško paklotę.•Gaudyti ir naikinti laukinius gyvūnus, juos neštis į namus, rinkti paukščių kiaušinius, ardyti gyvūnų būstus (olas, dreves, lizdus, skruzdėlynus ir pan.).•Naikinti ir gadinti poilsiaviečių įrangą, informacinius ženklus bei stendus ir kt.•Leisti bėgioti miške palaidiems šunims.•Trukdyti kitų lankytojų poilsį triukšminga muzika.•Plauti miške autotransporto priemones.•Šiuokšlinti mišką.•Draudžiama rinkti, parduoti ir supirkti baravykus, kurių kepurėlės skersmuo mažesnis negu 1,5 cm ir voveraites, kurių kepurėlės skersmuo mažesnis negu 1,0 cm.•Pastaba: Tarp surinktų, parduodamų arba supirktų šviežių voveraičių ar baravykų mažesnio kepurėlės skersmens grybų gali būti ne daugiau kaip 10% viso grybų skaičiaus.•Grybaujant ardyti miško paklotę, samanų ar kerpių dangą, niokoti nerenkamus grybus.
LANKYMASIS PRIE VANDENS TELKINIŲ	
<ul style="list-style-type: none">•Maudytis tam skirtose vietose laikantis saugos reikalavimų.•Nesavaeigėmis plaukiojimo priemonėmis plaukioti vidaus vandens telkiniuose, jei nepažeidžiami aplinkosauginiai reikalavimai.•Žuvauti gavus atsakingos institucijos leidimą ir laikantis visų žvejybą vidaus vandenyse reglamentuojančių	<ul style="list-style-type: none">•Statyti autotransporto priemones arčiau kaip 25 m nuo vandens telkinio kranto.•Plauti transporto priemones prie vandens telkinio.•Kūrenti laužus tam neskirtose vietose.•Šiuokšlinti aplinką ir teršti vandens telkinį.•Maudantis plaukti už riboženklių, žyminčių galimą maudytis vietą.•Maudytis šalia krantinės, prieplaukos.

Lankytojams leidžiama	Lankytojams draudžiama
<p>aplinkosauginių reikalavimų.</p> <ul style="list-style-type: none"> •Palapines statyti tam skirtose stovykla-vietėse. 	<ul style="list-style-type: none"> •Šokinėti į vandenį nuo tiltų, valčių ir kitų tam neskirtų įrenginių. •Šokti į vandenį galva žemyn ir nardyti nežinomoje vietoje (nežinant gylio ir dugno būklės). •Plaukti prie bet kokių laivų. •Maudytis esant pavojingoms oro sąlygoms. • Vandens telkiniuose, kurių plotas mažesnis kaip 10 ha, plaukioti savaeigėmis plaukiojimo priemonėmis, nuo 10 iki 200 ha - savaeigėmis plaukimo priemonėmis, kurių variklių galingumas viršija 8kW (10,8 AJ), virš 200 ha – 110 kW (150 AJ). •Ne lėta eiga plaukioti savaeigėmis plaukiojimo priemonėmis arčiau kaip 100 m nuo vandens telkinių ir juose esančių salų krantų (išskyrus upes ir vidaus vandenų keliams priskirtus ruožus) bei paplūdimių ir maudyklų. •Plaukiojimo priemonėmis draudžiama įplaukti, išskyrus gelbėjimo tarnybas, į įteisintų maudyklų teritorijas, jeigu nėra tam skirtų vietų. •Visuose vandens telkiniuose plaukioti vandens motociklais nuo navigacijos sezono pradžios iki birželio 20 d.

LANKYMASIS DRAUSTINIUISE IR KITOSE SAUGOMOSE TERITORIJOSE

<ul style="list-style-type: none"> •Lankytis tose saugomų teritorijų dalyse, kuriose yra tam skirti pažintiniai takai, turizmo trasos ir kt. •Plaukioti nesavaeigėmis priemonėmis pažintinėmis trasomis, jei tai neprieštarauja saugomų teritorijų nuostatomis. 	<ul style="list-style-type: none"> •Naikinti ar žaloti gamtos ir kultūros paveldo vertybes, saugomų teritorijų riboženklius, informacinius standus, savavališkai keisti jų vietą •Telmologiniuose (pelkių) ir ornitologiniuose (paukščių) draustiniuose draudžiama lankytis nuo balandžio 1 d. iki rugpjūčio 1 d. •Lankytis rezervatuose neturint Direkcijos leidimo •Pastaba. Nacionalinių bei regioninių parkų direkcijos gali nustatyti griežtesnius lankymosi saugomose teritorijose reikalavimus
---	--

Lietuvos saugomų teritorijų žemėlapis

Saugomų teritorijų sąrašą rasite 4-5 psl.

www.keliaukkaitaip.lt – keliame „Keliauk kitaip“ bangą!

Turime gausius gamtos turitus ir savitą kultūros paveldą saugomose teritorijose, tačiau vis dar per mažai apie tai žinome. Neišnaudojame saugomų teritorijų teikiamų galimybių turizmui, pažinimui, poilsiui ir kitiems visuomenės poreikiams.

Projektas „Kompleksinė visuomenės informavimo ir švietimo apie saugomų teritorijų svarbą bei aplinkai palankų gyvenimo būdą programa „Keliaukime kitaip!“ skirtas informuoti ir šviesti visuomenę apie saugomų teritorijų būklę, svarbą, jų teikiamas galimybes bei skatinti aplinkai palankų gyvenimo būdą per pažintinį eko turizmą bei didinti visuomenės supratimą apie aplinkosaugos reikšmę. Saugomos teritorijos steigiamos ne tik vertybėms išsaugoti, bet ir rekreacijai, pažintiniam turizmui plėtoti – padėti visuomenei užmegzti darnų ryšį su gamta, savo krašto istorija, kultūros vertybėmis. Įgyvendinant kompleksinę mokymo ir ugdymo programą formuojami aplinkai draugiško gyvenimo būdo įgūdžiai, skatinamas eko turizmas, didinamas visuomenės sąmojingumas aplinkosaugos srityje. Projekto leidinys „Eko pasas“ – neatsiejama šios programos dalis.

Projekto internetinė svetainė www.keliaukkaitaip.lt – eko bendruomenės būrimosi vieta. Čia nuolat operatyviai ir vaizdžiai pateikiamas naujienos apie eko turizmo galimybes saugomose teritorijose, veikia inovatyvus virtualus saugomų teritorijų „Eko kelionių žemėlapis“, kuriame patraukliai ir vaizdžiai pateikta informacija apie saugomas teritorijas, elgseną gamtoje, tausojantį atsakingą vartojimą ir kt. Svetainėje talpinama projekto patyriminių žygių metu profesionalų sukurta video, foto bei parengta informacinė medžiaga apie saugomas teritorijas, žemėlapiu turinį gali papildyti ir sistemos lankytojai savo paruošta medžiaga (video, foto, straipsniai).

Svetainėje www.keliaukkaitaip.lt nuolat atnaujinama informacija apie Projekto „Keliauk kitaip“ komandos organizuojamus patyriminius žygius po Lietuvos saugomas teritorijas, „Gamtos riterio“ ir geriausio kūrinio apie saugomas teritorijas ir kitus rengiamus konkursus, galima žiūrėti tiesiogines video ir radijo transliacijas iš saugomų teritorijų, skelbiama eko piliečių garbės lenta, skelbiami vertingi aplinkos apsaugos specialistų patarimai ir pastabos apie draugišką aplinkai elgseną gamtoje, kiekvienas gali išsakyti savo nuomonę ir pasidalyti patirtimi.

Projektą finansuoja ES Regioninės plėtros fondas pagal 2007-2013 m. Sanglaudos skatinimo veiksmų programą, skirtą mažinti ekonominį ir socialinį skirtumą tarp Europos Sąjungos valstybių narių ir siekti geresnės aplinkos kokybės. Projekto trukmė - 2011 m. kovas - 2012 m. vasaris.